VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych (nr 345)**

z dnia 8 lipca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 345)

8 lipca 2014 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (druk nr 2445):

– opinię Komisji Obrony Narodowej o:
1) części budżetowej 29 – Obrona narodowa:
a) dochody i wydatki,
b) dotacje podmiotowe i celowe,
c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
2) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa:
– dochody i wydatki,
3) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
4) dotacjach podmiotowych;
5) państwowym funduszu celowym – Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych,
6) agencjach wykonawczych:
a) Agencji Mienia Wojskowego,
b) Wojskowej Agencji Mieszkaniowej;
7) instytucji gospodarki budżetowej – Zakład Inwestycji Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego,

– opinię Komisji do Spraw Służb Specjalnych o:
1) części budżetowej 29 – Obrona narodowa – dział 752, w zakresie rozdziałów:
a) 75217 – Służba Wywiadu Wojskowego,
b) 75218 – Służba Kontrwywiadu Wojskowego;
2) części budżetowej 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne,
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
3) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 69;
4) części budżetowej 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
5) części budżetowej 59 – Agencja Wywiadu:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Czesław Mroczek** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Ilona Kowalska** p.o. prezesa Agencji Mienia Wojskowego, **Tomasz Szymanik** p.o. prezesa Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, **Dariusz Atłas** dyrektor Biura Finansowego Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, **Krzysztof Heina** dyrektor Zespołu Nadzoru Finansowego Służby Kontrwywiadu Wojskowego, **Marek Jaworski** dyrektor Biura Finansowo-Logistycznego Służby Wywiadu Wojskowego wraz ze współpracownikami, **Adam Płuciński** dyrektor Biura Finansowego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, **Marek Bieńkowski** dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego i **Andrzej Zygmunt** wicedyrektor Obrony Narodowej Departamentu Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Monika Drzewiecka** główny księgowy w Agencji Wywiadu.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Anna Woźniak**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Kasiak**, **Adam Niewęgłowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Chciałabym poinformować, że porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii komisji sejmowych: Komisji Obrony Narodowej i Komisji do Spraw Służb Specjalnych, o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (druk sejmowy nr 2445) w zakresie właściwych części budżetowych.

Czy są uwagi państwa posłów do porządku dziennego?

Nie widzę.

Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

W imieniu pań i panów posłów chciałam przywitać uczestniczących w posiedzeniu przedstawicieli naczelnych organów administracji państwowej oraz innych urzędów i instytucji państwowych. Witam panią Hannę Majszczyk, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, pana Czesława Mroczka, sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, panią Ilonę Kowalską, pełniącą obowiązki prezesa Agencji Mienia Wojskowego, pana Tomasza Szymanika, pełniącego obowiązki prezesa Wojskowej Agencji Mieszkaniowej a także osoby im towarzyszące i przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, którzy przedkładać będą osobne opinie do sprawozdania z wykonania budżetu państwa w wymienionych częściach budżetowych.

Chciałabym poinformować, że realizując porządek, będziemy rozpatrywać opinie komisji sejmowych. Członkowie Komisji Finansów Publicznych otrzymali opinie komisji oraz opracowania Biura Analiz Sejmowych. Informuję, że te materiały są dostępne w formie elektronicznej.

Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu będzie odbywało się w procedurze, którą ustaliliśmy dla oceny wykonania budżetu, w sposób następujący: wystąpienie posła referenta komisji branżowej, posła koreferenta z ramienia Komisji Finansów Publicznych, wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli a także pytania państwa posłów, na które zostaną udzielone odpowiedzi przez przedstawicieli dysponentów części budżetowych oraz dyskusja.

Ustaliliśmy, że koreferentem w imieniu Komisji Finansów Publicznych w sprawie opinii Komisji Obrony Narodowej będzie pani poseł Bożena Szydłowska a referentem – w imieniu Komisji Obrony Narodowej – jest pan poseł Mieczysław Łuczak.

Proszę w takiej kolejności: najpierw pan poseł Mieczysław Łuczak a potem pani poseł Bożena Szydłowska – referent i koreferent.

Proszę bardzo, panie przewodniczący.

Poseł Mieczysław Marcin Łuczak (PSL) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, panowie ministrowie, w imieniu Komisji Obrony Narodowej mam zaszczyt przedstawić opinię Komisji Obrony Narodowej dla Komisji Finansów Publicznych, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2014 r.

Komisja Obrony Narodowej pozytywnie oceniła wykonanie budżetu resortu obrony narodowej za 2013 r. w części 29 – Obrona narodowa. Za priorytety w finansowaniu zadań w roku 2013 w resorcie obrony narodowej przyjęto zwiększenie zdolności operacyjnych, podwyższenie stopnia nowoczesności uzbrojenia i sprzętu wojskowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, pogłębienie współpracy międzynarodowej na rzecz obronności Rzeczypospolitej, zwiększenie stopnia produktywności potencjału naukowo -badawczego na rzecz obronności, zwiększenie stopnia informatyzacji resortu obrony narodowej. Stojące przed resortem obrony narodowej w 2013 r. zadania zostały zrealizowane.

Punkt pierwszy – Plan dochodów resortu obrony narodowej na 2013 r. wyniósł 118.000 tys. zł. Dochody budżetowe uzyskano z trzynastu tytułów a ich realizacja na koniec roku ukształtowała się na poziomie 119.100 tys. zł, co stanowi 100,1% realizacji planu. W stosunku do wykonania roku poprzedniego zanotowano spadek o 55.400 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. realizacja planu wydatków resortu obrony narodowej, wynoszącego po nowelizacji ustawy budżetowej 28.026.400 tys. zł, wyniosła 27.899.300 tys. zł, to jest ponad 99,5%. Na różnicę składa się plan wydatków zablokowanych decyzjami Ministra Obrony Narodowej – to jest 79.600 tys. zł oraz środki niepobrane, niewydatkowane i zwrócone przez dysponentów w tak zwanym okresie przejściowym – to jest kwota 47.400 tys. zł. Wydatki majątkowe, to jest inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych, wydatki na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO i Unii Europejskiej oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych zaplanowane w ustawie budżetowej na 2013 r. wynosiły 6.292.500 tys. zł. W trakcie roku plan wydatków majątkowych został zmniejszony o kwotę 144.200 tys. zł i, po zmianach, na dzień 31 grudnia 2013 r. osiągnął wartości 6.148.300 tys. zł. Realizacja wyniosła 6.106.300 tys. zł, co stanowi 99,3% w stosunku do planów wydatków majątkowych po zmianach.

Punkt czwarty – plan wydatków na wynagrodzenia pracowników wojska wraz z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego ukształtował się ostatecznie na poziomie 1.743.900 tys. zł. Realizacja wydatków osobowych pracowników wojska wyniosła 1.742.900 tys. zł, co stanowi 99,9% planu po zmianach. Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 2013 r. ukształtowała się na poziomie 166.445 osób, zaś przeciętne świadczenie ukształtowało się na poziomie 3123,70 zł, w tym świadczenia emerytalne – 3276,40 zł, renta inwalidzka – 3072,01 zł, renta rodzinna – 2708 zł. Plan wydatków na uposażenia ukształtował się ostatecznie na poziomie 4.977.300 tys. zł. Niższe niż planowano wydatki na uposażenia były głównie wynikiem niewykonania stanów średniorocznych żołnierzy zawodowych oraz, w pewnej mierze, również zmian w strukturze kadry na korzyść zwiększającego się udziału szeregowych i podoficerów w ogólnej liczbie żołnierzy. Realizacja wydatków na uposażenia żołnierzy i funkcjonariuszy wyniosła 4.973.900 tys. zł, to jest 99,9% w stosunku do planu po zmianach. Przeciętna wysokość uposażenia i wynagrodzenia wraz z jedną dwunastą nagrody rocznej w roku 2013 w części 29 – Obrona Narodowa, wyniosła dla żołnierzy zawodowych 4332 zł, dla pracowników wojska – 3313 zł brutto.

Stan ewidencyjny żołnierzy zawodowych na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniósł 97.929 i w stosunku do stanu na koniec 2012 r. zwiększył się o 950 osób, co było wynikiem zahamowania w roku 2013 procesu zwolnień żołnierzy z zawodowej służby wojskowej. W 2013 r. zwolniono z zawodowej służby wojskowej 3084 żołnierzy, w 2012 r. – 5582, to jest 80% stanu planowanego czyli 4 tysiące. Przeciętne zatrudnienie pracowników wojska, bez pracowników służby wywiadu wojskowego, wyniosło w 2013 r. 43.860 osób i stanowiło 96,9% stanu planowanego przez dysponentów czyli 45.243 pracowników.

W 2013 r. na przygotowanie wyposażenia i funkcjonowanie polskich kontyngentów wojskowych poza granicami kraju zaplanowano kwotę 559.900 tys. zł. Na wniosek Rady Ministrów, dnia 19 września 2013 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podpisał posta-

nowienie o przedłużeniu okresu użycia polskiego kontyngentu wojskowego w Islamskiej Republice Afganistanu, podejmując jednocześnie decyzję o ograniczeniu użytych sił z liczby 1,8 tys. do 1 tys. żołnierzy i pracowników. W związku z powyższym zaistniała konieczność zmniejszenia planu wydatków na misje i operacje poza granicami kraju, które ostatecznie określono na poziomie 369.200 tys. zł, z czego zrealizowano kwotę 364.200 tys. zł, to jest 98,7% planu. Najwyższy udział w zrealizowanych wydatkach miał Polski Kontyngent Wojskowy Afganistan – 88,1% ogólnej kwoty wydatków, PKW KFOR Kosowo – 8,9%, EUROFOR Bośnia i Hercegowina – 1,7%.

Dodatkowym źródłem realizacji wydatków obronnych jest fundusz celowy pod nazwą Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych. W ramach tego funduszu zgromadzono środki przeznaczone na dofinansowanie zadań z zakresu modernizacji technicznej sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Plan finansowy Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych na 2013 r. obejmował pozostałość środków z ubiegłego roku w wysokości 114.100 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2013 r. na konto Funduszu wpłynęła ogólna kwota 66.600 tys. zł przy planowanej kwocie w wysokości 64.500 tys. zł, głównie z tytułu wpłat na Agencję Mienia Wojskowego – 59.900 tys. zł. Z tytułu lokat bankowych i odsetek uzyskano przychody w wysokości 3200 tys. zł. Wydatki Funduszu przeznaczone na wyposażenie i uzbrojenie w 2013 r. wyniosły 26.900 tys. zł, to jest 14,9%.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykonanie budżetu w 2013 r. w części 29 – Obrona Narodowa. Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym sformułowała cztery wnioski, w których wnosi o skuteczny nadzór nad wykonaniem wydatków budżetowych przez podległych dysponentów w zakresie udzielania zaliczek na poczet wykonania zamówień, efektywne w zakresie rzeczowym wykorzystanie środków finansowych gromadzonych na rachunku Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych, poprawę skuteczności dochodzenia należności, rozstrzygnięcie w przedmiocie uznania środków zgromadzonych na rachunkach bankowych Agencji Mienia Wojskowego na koniec 2012 r. w kwocie 140.500 tys. zł za nadwyżkę środków finansowych w rozumieniu art. 22 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Komisja Obrony Narodowej, w kontekście wniosku Najwyższej Izby Kontroli, zauważa potrzebę kompleksowego uregulowania w jak najkrótszym czasie przez Ministra Obrony Narodowej problemu udzielania zaliczek przy zakupach uzbrojenia i sprzętu wojskowego, to jest, zamówień istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa.

Szanowni państwo, tyle Komisja,

Bardzo dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję za szczegółowe przedstawienie.

Poseł koreferent, pani poseł Bożena Szydłowska.

Poseł Bożena Szydłowska (PO):

Pan poseł tak wnikliwie i szczegółowo przedstawił wykonanie budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej, że mnie właściwie pozostaje powiedzieć, że opinia BAS i opinia Najwyższej Izby Kontroli jest pozytywna.

Pozwólcie państwo, że dokonam tylko krótkiego *résumé*, jeżeli chodzi o wykonanie budżetu. Nie będę powtarzała i powielała informacji, o których tutaj powiedział mój przedmówca.

Dziękuję.

Szanowni państwo, wydatki na obronność kształtowane są ustawą z 25 maja 2001 r. o przebudowie, modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Corocznie wydatki w wysokości nie mniejszej niż 1,95% produktu krajowego brutto. W połowie 2013 r., w związku z nowelizacją ustawy budżetowej, budżet MON uległ zmianie. Jednocześnie zgodnie z wcześniejszą ustawą, o której mówiłam, wskaźnik w wysokości 1,95% produktu krajowego brutto w 2013 r. został zawieszony. Plan dochodów resortu obrony narodowej został wykonany w stosunku do planu (po zmianach) w 100,1%, natomiast realizacja planu wydatków MON po zmianach przyjętych nowelizacji ustawy budżetowej wyniosła ponad 99,5%. Na różnicę składał się plan wydatków zablokowanych decyzjami Ministra Obrony Narodowej oraz środki niepobrane,

niewydatkowane i zwrócone w tak zwanym okresie przejściowym przez dysponentów w kwocie 47.445,3 tys. zł. Plan wydatków obronnych państwa został wykonany w 99,5%. Zrealizowane wydatki majątkowe stanowią 21,8% wykonanych wydatków obronnych ogółem. Stan ewidencyjny żołnierzy zawodowych na dzień 31 grudnia wyniósł 97.929 osób. W stosunku do 2012 r. zwiększył się o 950 osób, co było wynikiem zahamowania w 2013 r. procesu zwalniania żołnierzy z zawodowej służby wojskowej. W 2013 r. zwolniono z zawodowej służby wojskowej 3184 żołnierzy, podczas gdy w 2012 r. zwolnionych zostało 5582 żołnierzy. Przeciętne zatrudnienie pracowników wojska bez pracowników służby wywiadu wojskowego wyniosło w 2013 r. 43.860 osób, co stanowiło 96,9% stanu planowanego przez dysponentów.

W 2013 r. w ramach przydzielonego budżetu w pełni sfinansowano najistotniejsze potrzeby sił zbrojnych.

Wnioskuję o pozytywne przyjęcie budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozumiem, że pan poseł referent poprosił w tej chwili o głos ale nie chodzi o rozpoczęcie dyskusji, tylko o jakieś *ad vocem*?

Poseł Mieczysław Marcin Łuczak (PSL) – spoza składu Komisji:

Chcę zabrać głos przed dyskusją.

Nie będzie *ad vocem*.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

To proszę bardzo.

Poseł Mieczysław Marcin Łuczak (PSL) – spoza składu Komisji:

Wielce szanowna pani przewodnicząca, z całym szacunkiem dla mojej koleżanki koreferent, która od razu chciała koreferować, chciałem tylko dołożyć od siebie i od Komisji, od prezydium Komisji podziękowania wszystkim służbom Ministerstwa Obrony Narodowej, NIK za skrupulatne przedłożenie i za to, że mogliśmy w ten sposób ocenić dzisiaj realizację budżetu.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

To były bardzo duże wydatki w tym budżecie. Wyniosły powyżej 30.000.000 tys. zł, zatem szczegółowe badanie wymagało wiele pracy.

Pan poseł tak bardzo ładnie podziękował wszystkim służbom. Również zapewne podziękujemy tym służbom za ten budżet, kończąc posiedzenie.

Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli, bardzo proszę o przedstawienie się i zreferowanie opinii dotyczącej tych części budżetowych.

Wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli Andrzej Zygmunt:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Szanowna Komisjo, Andrzej Zygmunt, wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli.

Najwyższa Izba Kontroli wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w części 29 – Obrona Narodowa, oceniła pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Oceny dokonano na podstawie wyników kontroli w Ministerstwie Obrony Narodowej oraz w ośmiu jednostkach budżetowych.

Na ocenę pozytywną złożyły się w szczególności wykonanie dochodów w 2013 r. w wysokości przekraczającej 119.000 tys. zł, zaplanowanie wydatków budżetowych w kwocie ponad 28.000.000 tys. zł, zrealizowanie wydatków budżetowych w sposób celowy i gospodarny, co zostało ocenione na podstawie badania wydatków budżetowych w łącznej kwocie ponad 5.700.000 tys. zł, to jest blisko 21% wykonanych wydatków w tej części, terminowe i zgodne z ewidencją księgową sporządzanie sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz na podstawie wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz ich zgodności z zasadami rachunkowości. Powyższe

oceny wydano na podstawie zbadania ponad 10% zrealizowanych wydatków w części 29 – Obrona Narodowa, co dotyczyło blisko 1,3 tys. dowodów i zapisów księgowych na łączną kwotę prawie 2.900.000 tys. zł.

Pomimo wyżej wymienionych pozytywnych aspektów kontroli Najwyższej Izby Kontroli badania wykazały następujące nieprawidłowości: udzielenie przez Inspektorat Uzbrojenia zaliczek w kwocie ponad 1.500.000 tys. zł na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej w sprawie zasad udzielania zaliczek na poczet wykonywania zamówień sprzętu wojskowego, co było niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

Druga nieprawidłowość dotyczyła niewykazania przez Inspektorat Uzbrojenia w sprawozdaniu Rb-28 za 2013 r. złożonym do Ministerstwa Obrony Narodowej zobowiązań w kwocie ponad 103.000 tys. zł, sprawozdanie zostało skorygowane w trakcie trwania kontroli.

Kolejna nieprawidłowość dotyczyła dokonania przez pracowników Inspektoratu Uzbrojenia czynności prawnych wynikających z umowy na dostawę samolotów F-16 wraz z wyposażeniem bez upoważnienia – wadliwe czynności, których zakres finansowy został oszacowany na 125.000 tys. zł.

Kolejna nieprawidłowość dotyczyła nieuzyskania w roku budżetowym 2013 efektów z poniesionych nakładów w postaci wykonania zadań w zakresie rzeczowym w wyniku udzielania przez Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Szczecinie wykonawcom zaliczek na kwotę przekraczającą 17.000 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała łączne roczne sprawozdania budżetowe oraz łączne kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych. Również pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania budżetowe sporządzone przez kierowników kontrolowanych jednostek z wyjątkiem sprawozdania budżetowego Rb-28 Inspektoratu Uzbrojenia. W trakcie kontroli NIK szef Inspektoratu Uzbrojenia złożył dysponentowi głównemu skorygowane sprawozdanie Rb-28.

Najwyższa Izba Kontroli nie sformułowała wniosków o charakterze ogólnym, natomiast wnioski skierowane do kierowników jednostek kontrolowanych w wystąpieniach pokontrolnych przedstawione zostały w załączniku do informacji o wynikach przedmiotowej kontroli.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na potrzebę poprawy skuteczności prowadzonej na ostatni dzień roku obrotowego inwentaryzacji, w tym szczególnie w zakresie należności oraz konieczność podjęcia działań w celu uzyskania poprawy w windykowaniu należności budżetowych. Działania te powinny być skoordynowane przez departamenty Ministerstwa Obrony Narodowej, to jest przez departamenty: Budżetowy, Prawny, Kontroli oraz przez audytorów wewnętrznych.

Minister Obrony Narodowej nie wniósł zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, natomiast w odpowiedzi na nie, poinformował prezesa Najwyższej Izby Kontroli o przyjęciu wszystkich wniosków pokontrolnych do realizacji oraz o działaniach podjętych w celu ich wykonania.

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Rozpoczynamy zadawanie pytań.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Pan poseł Szmit, bardzo proszę.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, te wskazane przez NIK nieprawidłowości są naprawdę ogromne, bo budżet Ministerstwa Obrony Narodowej jest znaczącym budżetem. Zgodnie z wieloletnim planowaniem to jest 1,95% PKB, więc to jest znacząca kwota, wielomiliardowa.

Niestety, nieprawidłowości również są na skalę budżetu, co jest bardzo smutne.

Chciałbym zapytać o jeszcze jedną rzecz, o której nie było mowy. Ona nie dotyczy, oczywiście, wykonania budżetu w roku ubiegłym, niemniej jednak będzie rzutowała na przyszłoroczny budżet. Chodzi mi o kwotę 5.500.000 tys. zł, które tak, jak donoszą media, zapomniano zaplanować w przyszłorocznym budżecie. Na tym polu odbyła się walka między dwoma ministerstwami – powtarzam za mediami – między Ministerstwem Finansów i Ministerstwem Obrony Narodowej. Ostatecznie jednak uznano, że te 5.500.000 tys. zł mimo, że zapomniano wcześniej o tym, że taka kwota będzie do zapłacenia za samoloty F-16, znajdzie się w przyszłorocznym budżecie resortu obrony.

Chciałbym jednak zapytać, jak to jest możliwe, że tak wielka kwota została zapomniana i jakie zostaną wyciągnięte konsekwencje w stosunku do osób, które narażają budżet państwa na tego typu problemy?

Mówi się również o tym, że w przyszłorocznym budżecie może zabraknąć pieniędzy na budowę niektórych dróg i autostrad. Nie chcę tego wiązać, bo nie mam powodów, niemniej jednak jakieś związki między jednym a drugim wydarzeniem istnieją.

Bardzo proszę o komentarz w tej sprawie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy są jeszcze pytania ze strony państwa posłów?

Ja mam szczegółowe pytanie, pozwolę udzielić sobie głosu. Chodzi o Agencję Mienia Wojskowego.

Najwyższa Izba Kontroli między innymi stwierdzała, że nadwyżka środków pieniężnych nie została wpłacona do budżetu, co stoi w sprzeczności z ustawą o finansach publicznych. Najwyższa Izba Kontroli wskazuje w tym zakresie na potrzebę uregulowania czy doprecyzowania i jednolitego stosowania tego przepisu. Mam pytanie do pani minister finansów, czy ta sprawa między resortem obrony narodowej a Ministerstwem Finansów została ostatecznie rozstrzygnięta, czy jest interpretacja końcowa i czy tych rozbieżności w bieżącym roku nie ma?

To dotyczyło nadwyżki środków z 2012 r. Czy nie ma takich rozbieżności dotyczących nadwyżki środków z 2013 r.?

Nie widzę innych pytań.

Pan minister Mroczek zgłasza się, jak rozumiem, do odpowiedzi i chciałby odpowiadać jako pierwszy.

Bardzo proszę, minister obrony narodowej.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Czesław Mroczek:

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, najpierw odpowiedzi na pytanie, czy może uwagi a, tak naprawdę, pewne tezy pana posła Szmita. Zacznę od kwot związanych z płatnościami w ramach programu F-16.

Nie wiemy, ja przynajmniej i moi współpracownicy, nie słyszeliśmy o żadnej wojnie, więc nie mogę panu udzielić odpowiedzieć, jeżeli nic o tym nie słyszeliśmy. Nie słyszeliśmy również nic o tym, żeby były jakiekolwiek trudności w zaplanowaniu tej kwoty, więc stawia pan, jak rozumiem, tezy sam dla siebie, które – być może – po tym posiedzeniu zaczną żyć w przestrzeni publicznej, ale nie sądzę.

Jeżeli chodzi o tezę pierwszą, którą pan wygłosił, dotyczącą olbrzymich, jak pan się wyraził, czy ogromnych nieprawidłowości, to – gdyby pan zechciał powiedzieć – na czym polega skala czy ogrom tych nieprawidłowości wymienionych, bo wśród tych nieprawidłowości wymienionych przez NIK dwie czy trzy miały charakter formalny, o czym za chwilę przynajmniej w jednym przypadku będę mówił. To jest więc kwestia nieodprowadzonych środków przez Agencję Mienia Wojskowego.

Gdyby te nieprawidłowości były ogromne to, rozumiem, że raczej NIK nie udzieliłaby pozytywnej oceny dla wykonania budżetu. Jeżeli popatrzymy na parametry tego budżetu, czyli zrealizowany plan dochodów i wykonane wydatki prawie w 100%, to trudno o lepszą realizację budżetu. Zrealizowano wszystkie cele, które postawiło sobie ministerstwo.

W związku z tym zastanawiam się w jakiej sytuacji będziemy mogli mówić, że istnieje jakaś lepsza sytuacja niż ta związana z wykonaniem budżetu w roku 2013? Najkrócej mówiąc, używając trochę takiej poetyki pana: „muzyka panu w tańcu nie przeszkadza".

Jeżeli chodzi o kwestię odprowadzonych kwot to mieliśmy tutaj kwestię formalno -prawną, pewien spór interpretacyjny, który kończy rozstrzygnięcie Najwyższej Izby Kontroli w sensie formalnym. Zgadzamy się z tym rozstrzygnięciem, kwoty odprowadzimy. Była wątpliwość dotycząca tego, czy Agencja Mienia Wojskowego, która realizuje przychody (ma siedmioprocentowy odpis z zysku na cele własne), czy może te kwoty wydatkować i czy była podstawa prawna zobowiązująca agencję do odprowadzenia tej kwoty.

Była to, najkrócej mówiąc, poważna wątpliwość prawna. Izba z punktu widzenia formalnego przychyliła się do stanowiska Ministerstwa Finansów. Dla nas to jest formalna procedura, która kończy wątpliwości interpretacyjne. Przyjmujemy ten werdykt. Kwota zostanie odprowadzona i to tyle.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan poseł Szmit.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Pani przewodnicząca, pominę impertynencje, jakie w moim kierunku prawi pan minister, jego prawo. Natomiast podam źródła, na które się mogę powołać, otóż to jest „Gazeta Wyborcza": „Rząd zapomniał o ostatniej racie za F-16. W przyszłym roku zapłacimy 5.500.000 tys. zł".

Wirtualna Polska to też wielki portal, więc rozumiem, że odpowiedzialnie to napisały.

Jeżeli nieodpowiedzialnie to rozumiem, że pan minister podejmie stosowne działanie w stosunku do tych mediów i zostaną one w sposób właściwy potraktowane i to z większą surowością niż pan potraktował moją osobę i moje wypowiedzi na tym posiedzeniu Komisji.

Bardzo na to liczę, panie ministrze.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan minister Czesław Mroczek.

Sekretarz stanu w MON Czesław Mroczek:

Panie pośle, szanowni państwo, najkrócej mówiąc, nie mamy żadnego problemu z tą zapłatą za F-16.

Ktoś rozpoczął wojnę, pan w nią wszedł, co ja mogę na to poradzić? Nie będziemy wchodzić i toczyć nieistniejących wojen.

Powołuje się pan na jakieś źródła. Niech pan pyta tych dziennikarzy, skąd oni to wzięli. Ja nie będę odpowiadał za dziennikarzy i za to, co oni piszą. Naprawdę mamy poważniejsze problemy niż toczenie teraz jakiejś wojny zupełnie nieistniejącej. Program F-16 jest sprzed wielu lat. Wszystko w jego sprawie jest jasne. Nie ma żadnych wątpliwości. Staram się wskazać tutaj jednoznacznie, że nie widzimy problemu.

Myślę więc, że dla pana z punktu widzenia odpowiedzialności za państwo powinna to być dobra odpowiedź: nie ma żadnego problemu z płatnością za F-16.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Myślę, że na posiedzeniu Komisji, zadając pytania, mamy opinię Najwyższej Izby Kontroli. To jest jedna z funkcji kontrolnych, którą wypełnia Najwyższa Izba Kontroli. W tym temacie jest to dla nas miarodajna opinia.

Czy są jeszcze…

Pan poseł Jerzy Szmit.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Tak. tego

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, wydaje mi się, że jeżeli pojawiły się typu informacje, to powinna być reakcja ministerstwa.

To, że pan minister tutaj na posiedzeniu komisji, zresztą pytany o to, dopiero wyjaśnia, że w zasadzie nie ma żadnego problemu, to też jakaś sytuacja trudna dla nas do zrozumienia. Mamy obowiązek właśnie na takim posiedzeniu komisji i właśnie w takiej sytuacji, kiedy mówimy o budżecie, zadawać tego typu pytania. Rozumiem, że pan minister powiedział, że nie ma żadnego problemu, więc rozumiem, że będą stosowne sprostowania w tych mediach, które takie informacje zamieściły a, jeżeli one nie będą chciały ich zamieścić, a powołają się na źródła, które mówią inaczej, to ministerstwo podejmie stosowne działania.

Ja, wobec tego, proszę o odpowiedź na piśmie, żebym mógł, kiedy ktoś mnie zapyta na przykład, czy rzeczywiście takie problemy występują, odpowiedzieć, że proszę bardzo, tutaj jest dokument podpisany przez Ministra Obrony Narodowej, który mówi, że takich problemów nie ma.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Myślę, że pan minister odpowiedział bardzo precyzyjnie na pytanie, które pan poseł zadał.

W pozostałych sprawach pan poseł poprosił o odpowiedź na piśmie.

Myślę, że taka odpowiedź zostanie panu posłowi przekazana.

Nie ma innych pytań do tego punktu dzisiejszego porządku.

Mamy kolejną opinię – Komisji do Spraw Służb Specjalnych. W tym zakresie procedura przewiduje wygłoszenie referatu przez przedstawiciela Komisji do Spraw Służb Specjalnych, który tę opinię przedstawia.

Bardzo proszę pana posła Zbigniewa Sosnowskiego o przedstawienie opinii.

Tryb podobny, jak w poprzednim punkcie.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL) – spoza składu Komisji:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo ministrowie, szanowni państwo posłowie, mam zaszczyt i przyjemność przedstawić opinię nr 81 Komisji do Spraw Służb Specjalnych dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. uchwaloną na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2014 r.

Komisja do Spraw Służb Specjalnych na posiedzeniach w dniach 24 i 25 czerwca 2014 r. rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie: po pierwsze, części budżetowej 29 – Obrona Narodowa, dział 752, w zakresie rozdziałów: a) 75217 – Służba Wywiadu Wojskowego, b) 75218 – Służba Kontrwywiadu Wojskowego; części budżetowej 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne, a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; po trzecie, w części budżetowej 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; po czwarte, części budżetowej 59 – Agencja Wywiadu, a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; po piąte, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 69.

Po zapoznaniu się z informacjami przedstawicieli instytucji będących dysponentami części budżetowych, ze stanowiskiem Najwyższej Izby Kontroli, opiniami doradców komisji oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji komisja pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w 2013 r. w powyższym zakresie i wnosi o jej przyjęcie.

Dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Mamy tutaj taką sytuację, że została zreferowana opinia. Do niektórych materiałów nie mamy dostępu – taka jest procedura.

Zatem, po wysłuchaniu tej opinii, która jest opinią pozytywną sprawozdania z wykonania budżetu w tych częściach budżetowych, to wszystko.

Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, jeśli wolno mi dodać, chciałbym podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała budżety poszczególnych służb.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

To ze strony pana posła referenta.

Teraz opinia Najwyższej Izby Kontroli dotycząca tej części.

Bardzo proszę, bo rozumiem, że kieruje pan dyrektor Bieńkowski?

Dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli Marek Bieńkowski:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli pani przewodnicząca pozwoli, przedstawię naszą ocenę dotyczącą wykonania budżetu przez cywilne służby specjalne, natomiast pan kolega dyrektor w paru zdaniach odniesie się do wojskowych służb specjalnych.

Z natury rzeczy informacje ze względu na specyfikę zadań wykonywanych przez Agencję Wywiadu jaki przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego czy też Centralne Biuro Antykorupcyjne objęte są klauzulą tajności. W związku z tym na pewnym poziomie ogólności pozwolę sobie przedstawić Wysokiej Komisji rezultaty naszej kontroli. Podobnie jak na posiedzeniu niejawnym, jak i dzisiaj muszę zastrzec, że ze względu na obowiązujący w Polsce porządek prawny nie dokonywaliśmy w trakcie kontroli wykonania budżetu państwa za 2013 r. merytorycznej oceny funkcjonowania służb ze względu na to, że w obowiązującym porządku prawnym Izba nie posiada uprawnień do dokonywania ocen pracy operacyjno-rozpoznawczej tych służb.

Tak, jak już pan poseł przedmówca zauważył, w stosunku do wszystkich trzech służb, czyli w stosunku do Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego wydaliśmy opinię pozytywną wykonania budżetu państwa w 2013 r. W związku z tym nie formułowaliśmy uwag i wniosków pokontrolnych.

Zwróciliśmy natomiast uwagę na jeden aspekt, zgadzają się z nami szefowie służb. Uznaliśmy ten stan za stan, mamy nadzieję, przejściowy.

Mianowicie stwierdzamy dużą rozbieżność pomiędzy stanem zatrudnienia wynikającym z tak zwanego etatu a faktycznym stanem zatrudnienia w tych służbach. Ten poziom braków kadrowych jest na poziomie około 20% a w przypadku Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – 22%.

Jak mówię, Izba z troską informuje o tym Wysoką Komisję i uznaje ten stan za przejściowy. Z drugiej zaś strony, ponieważ stosunkowo niedawno zakończyliśmy kontrolę naboru do służb, jesteśmy dalecy od tego, ażeby szefowie służb bezkrytycznie, szybko zrealizowali naszą uwagę dlatego, że musimy obiektywnie powiedzieć, że z bardzo dużą starannością służby dobierają sobie przyszłych nowych współpracowników. Chcielibyśmy widzieć, że te proces jest nadal kontynuowany, tyle tylko, że przy zachowaniu należytej staranności, jak dotychchzas, z większą intensywnością.

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej NIK Andrzej Zygmunt:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o obydwie służby w części 29, to znaczy, Służbę Wywiadu Wojskowego i Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, podobnie jak w przypadku służb cywilnych, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu przez te służby w roku 2013.

Nie formułowała również uwag i wniosków.

Analogiczna uwaga do przedstawionej przez pana dyrektora Bieńkowskiego w przypadku służb wojskowych związana z naborem czy obsadzeniem etatów dotyczy Służby Kontrwywiadu Wojskowego.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W tej więc formule, na którą pozwalają obowiązujące przepisy, przedstawiona została opinia Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Tym sposobem stwierdzam, że zrealizowaliśmy założony…

Pan poseł Szmit.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Tak, pani przewodnicząca.

Zadam pytanie na bardzo ogólnym poziomie. Odniosę się do tych informacji, które mówiły o trudnościach kadrowych naszych służb specjalnych.

Czy moglibyście państwo przedstawić, z czego te problemy wynikają? Czy to jest problem dotyczący odchodzenia w ostatnim czasie czy związany z trudnościami w naborze, czy może związany z trudnościami płacowymi? Z czego wynikają te problemy, że są takie kłopoty z pełnym obsadzeniem służb specjalnych w Polsce?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan minister w formule takiej, na jaką dozwalają obowiązujące przepisy.

Sekretarz stanu w MON Czesław Mroczek:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, mogę odpowiedzieć w zakresie służb wojskowych, ale problemy powtarzają się również w przypadku cywilnych i wojskowych służb.

Mogę powiedzieć, że wykluczone są tutaj kwestie finansowe dlatego, że pokrywamy w pełni potrzeby finansowe obu służb. To nie jest problem. Problem polega na tym, że procedura naboru jest dosyć długa. Kryteria są wysokie i stąd to wynika,

Mogę tylko powiedzieć, że przyjęliśmy tę uwagę Najwyższej Izby Kontroli do realizacji. Będziemy przykładać wielką wagę do tego, żeby służba osiągnęła pełną gotowość wynikającą z tego, że będzie miała pełne zatrudnienie.

W związku z tym, przyjmujemy tę uwagę i będziemy ją nie tyle analizować, co po prostu realizować.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

I to już wszystkie pytania i wszystkie odpowiedzi.

Chciałabym stwierdzić, że tym samym zrealizowaliśmy założony na dziś porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Chciałabym poinformować, że pełny zapis przebiegu tego posiedzenia zostanie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji.

Chciałbym podziękować państwu ministrom, naszym gościom, sekretariatowi, koleżankom i kolegom posłom.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Spotykamy się jutro.

Chciałabym przypomnieć, że zostały przesunięte terminy posiedzenia Komisji. Pierwsze posiedzenie odbędzie się o godzinie 13.00.